

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Palosaari, Teemu			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Euroopan unionin harmaat vyöhykkeet: pohjoinen ja eteläinen ulottuvuus			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2001-03-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 61 + 9
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa esitetään uusi näkökulma Euroopan unionin (EU) pohjoisen ulottuvuuden tutkimiseen. Tämä tehdään ottamalla tarkasteluun mukaan EU:n eteläinen ulottuvuus sekä identiteettiteoriat ja turvallisuusanalyysi. Ulottuvuuksien rinnakkaisen tarkastelun avulla pyritään löytämään sellaisia pohjoisen ulottuvuuden ominaisuuksia ja merkityksiä, jotka muuten jäisivät vähemmälle huomiolle tai kokonaan havaitsematta. Eteläisen ulottuvuuden mukana olo myös laajentaa tutkimuksen näkökulmaa yleisemmälle eurooppalaiselle tasolle, jolloin päästään analysoimaan EU:n laajenemisprosessia ja muita ulkosuhteisiin liittyviä toimintatapoja. Päätelmissä esitetään turvallisuuspolitiikan tutkimuksen näkökulmasta puheenvuoro Euroopan ideasta käytävään keskusteluun. Tällöin korostetaan turvallisuuden merkitystä yhtenä keskeisenä Euroopan integraation ja ylipäättänsä ?eurooppalaisuuden? taustalla olevista tekijöistä.</p> <p>Pohjoisella ulottuvuudella tarkoitetaan Suomen aloitteesta kehittynyttä EU-hanketta, jonka tarkoituksena on paremman koordinaation ja täydentävyyden avulla tehostaa EU:n ja jäsenmaiden jo olemassa olevien ohjelmien toimintaa ja vaikutuksia Euroopan pohjoisessa ja etenkin Itämerellä. Eteläinen ulottuvuus puolestaan perustuu Barcelona-prosessiin ja sen taustalta löytyvään monialaiseen Välimeren alueen yhteistyöhön.</p> <p>Ulottuvuuksien rinnakkaiselle tarkastelulle haetaan systemaattista pohjaa integraatioon liittyvistä identiteettiteorioista ja lisäksi turvallisuusanalyyseistä. Identiteettinäkemykset tulevat pääasiassa Iver B. Neumannilta, Vilho Harlelta ja Zygmunt Baumanilta. Turvallisuusanalyysin välineistö on pääosin peräisin niin kutsutulta Kööpenhaminan koulukunnalta (Barry Buzan, Ole Wæver). Käsitejärjestelmän keskeisimpiä kohtia ovat identiteetin rakentuminen toiseuden ja rajanvedon perustalta sekä turvallistaminen ja turvallisuuden purkamisen. Näitä yhdistämällä tutkielmassa luodaan ?harmaiden vyöhykkeiden? malli.</p> <p>Harmaita vyöhykkeitä luonnehtii EU:n pyrkimys kontrolloida lähialueillaan olevia turvallisuusuhkia siirtämällä ne pois suljetusta turvallisesta tilasta normaalin politiikan ja kanssakäymisen piiriin. Pohjoisen ja eteläisen ulottuvuuden monet eri ohjelmat tähtäävät juuri tällaiseen turvallisuuden purkamiseen. Lisääntyvästä yhteistyöstä huolimatta rajanveto ?oikeiden eurooppalaisten? ja ulkopuolisten välillä säilyy, sillä se on unionin oman identiteetin muodostumisen ja sisäisen yhtenäisyyden kannalta EU:lle tärkeää. Harmaiden vyöhykkeiden osatekijöiden avulla pohjoista ja eteläistä ulottuvuutta voi vertailla järjestelmällisesti ja yhtenäisin arviointikriteerein. Turvallisuusuhkien vakavuuden ja identiteettirajojen voimakkuuden aste-erot pohjoisessa ja etelässä näkyvät suoraan suoraan EU:n politiikkakäytännöissä ? muun muassa rahoituksessa ja jäsenyyskysymyksissä.</p> <p>Teorialähteiden ohella tutkimuksen aineisto koostuu lähinnä pohjoisen ja eteläisen ulottuvuuden virallisista dokumenteista. Tutkimus sisältää myös valikoidun pohjoisen ulottuvuuden bibliografian kirjallisuus- ja dokumenttiosioineen.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords pohjoinen ulottuvuus - eteläinen ulottuvuus - turvallisuus - identiteetti - Euroopan idea			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			